

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **S. V.**, zastoupen Mgr. Vladimírem Šteklm, se sídlem Štěpánská 317/3, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 8. 2017, č. j. MV 77555-4/SO-2017, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 7. 2019, č. j. 31 A 280/2017 - 66,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovaná **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovaná **j e p o v i n n a** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 8.228 Kč do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce, Mgr. Vladimíra Štekla, advokáta se sídlem Štěpánská 317/3, Brno.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 3. 8. 2017, č. j. MV-77555-4/SO-2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též „prvostupňový orgán“), ze dne 7. 3. 2017, č. j. OAM-1495-15/ZR-2016 (dále „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobci podle § 871 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušena platnost povolení k trvalému pobytu na území České republiky. Žalobci byl dále dle § 50 odst. 1 písm. b) a odst. 5 zákona o pobytu cizinců udělen

výjezdní příkaz s platností na 30 dnů od právní moci rozhodnutí, resp. ode dne propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Důvodem zrušení povolení k trvalému pobytu bylo pravomocné odsouzení za spáchání trestného činu.

[2] Krajský soud v Brně (dále „krajský soud“) rozsudkem ze dne 25. 7. 2019, č. j. 31 A 280/2017 - 66, (dále „napadený rozsudek“) zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Krajský soud nesouhlasil s posouzením přiměřenosti dopadu zrušení povolení k trvalému pobytu do soukromého a rodinného života žalobce. Správní orgány konstatovaly, že žalobce nemá zcela zpřetrhány vazby ve své domovské zemi, nicméně neuvedly, na základě jaké skutečnosti tak usuzují. Z provedeného hodnocení přiměřenosti vyplývá, že si správní orgány byly vědomy toho, že na území České republiky pobývá matka žalobce, jeho sestra, dítě, matka jeho dítěte, jakož si byly vědomy i úmrtí otce žalobce. Z napadeného i prvostupňového rozhodnutí nelze vyčíst, jaké vazby na Ukrajině by nadále měly existovat. Žalobce na území České republiky pobývá od svých 12 let. V době rozhodování správních orgánů žalobce tedy na území pobýval již 18 let, tj. více než polovinu svého života, přičemž na území České republiky přišel s rodinou v době svého dětství. Těmito otázkami (ve vztahu k možným vazbám žalobce v zemi svého původu) se však správní orgány nijak nezabývaly.

[3] Stejně tak se správní orgány detailněji nezabývaly ani tím, jaký vztah má žalobce se svým dítětem, eventuálně s matkou tohoto dítěte, když pouze konstatovaly, že spolu nežijí ve společné domácnosti. Otázku, zda se žalobce s dítětem před nástupem do výkonu trestu odnětí svobody vídal, zda na výchovu dítěte přispíval, jakým způsobem byl realizován kontakt s dítětem a péče o něj, správní orgány zcela pominuly.

[4] Správní orgány si vyžádaly od Vězeňské služby České republiky přehled návštěv žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody. Žalobce byl přijat do Vazební věznice a Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno dne 18. 5. 2016. Od 9. 6. 2016 byl kmenově zařazen ve věznici Ostrov nad Ohří, i po tomto termínu však byl krátkodobě umístěn ve Vazební věznici a Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno (v termínech od 7. 7. do 26. 7. 2016 a od 11. 10. do 18. 10. 2016) na základě žádosti orgánů činných v trestním řízení. V rámci návštěvních dnů Vazební věznice a Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno jej kromě advokáta a Policie ČR navštívili dne 1. 6. 2016 paní K. Ch. a pan V. M., dne 20. 7. 2016 paní K. Ch. a pan A. J.. V případě věznice Ostrov nad Ohří žádné návštěvy nebyly zjištěny. Správní orgány následně vyšly pouze ze skutečnosti, že žalobce nebyl ve vězení navštíven svou matkou, sestrou, ani matkou svého dítěte. Při takovém konstatování se však nijak nevypořádaly s tím, že žalobce byl po většinu doby, během níž zkoumaly návštěvy žalobce ve vězení, zařazen ve věznici Ostrov nad Ohří, přičemž z dalších listinných dokumentů obsažených ve správním spise vyplývá, že osoby uváděné správními orgány mají místo pobytu v Brně. S ohledem na umístění žalobce v Ostrově nad Ohří a vzdálenosti tohoto místa od Brna se měly správní orgány zabývat skutečností, kde žalobce trest odnětí svobody vykonává a jaké jsou možnosti daných osob žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody navštívit.

[5] Nehledě na skutečnost, že s žalobcem správní orgány neprovedly ani výslech za účelem zjištění jeho soukromých a rodinných poměrů, z něhož by mohly zjistit například partnerský poměr s paní K. Ch., který žalobce tvrdí v žalobním návrhu a k jehož prokázání přiložil nájemní smlouvy ke společně obývanému bytu. Z evidence návštěv poskytnutých Vězeňskou službou České republiky je přitom patrné, že právě paní K. Ch. žalobce ve Vazební věznici a Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno dvakrát navštívila.

pokračování

[6] Ve vztahu k poukazu správních orgánů na možnost požádat si později o nižší pobytové oprávnění než je povolení k trvalému pobytu krajský soud uvádí, že není zcela zřejmé, proč tuto možnost považují správní orgány za reálnou. Jak totiž žalobce uvedl v žalobním návrhu, pravomocné odsouzení za spáchání trestného činu k trestu odnětí svobody pro něj může představovat reálnou překážku pro získání jiného pobytového titulu. I o této skutečnosti proto musí správní orgán uvážit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2013, č. j. 7 As 90/2013 - 41).

[7] S ohledem na silné rodinné zázemí žalobce na území České republiky se měly správní orgány pečlivěji a detailněji zabývat též okolnostmi spáchání trestné činnosti, za kterou byl žalobce pravomocně odsouzen k trestu odnětí svobody – kdy a kde byla spáchána, jaký byl její následek, polehčující a přitěžující okolnosti apod. Prvostupňový orgán se omezil pouze na konstatování, že zrušení trvalého pobytu je přiměřené s ohledem na spáchaný trestný čin, formu trestu a rovněž i celkovou násilnou povahu žalobce a trestnou činnost s ní spojenou, avšak kromě této obecné formulace se detailněji spáchaným trestným činem, a případně též předchozí trestnou činností žalobce, nezabýval. V projednávané věci je tak pouhý obecný odkaz na páchanou trestnou činnost nepostačující.

[8] Správní orgány tedy nečinily dostatečná skutková zjištění týkající se rodinného a soukromého života žalobce, jakož se i nedostatečně zabývaly závažností samotného jednání žalobce, za které byl odsouzen k výkonu trestu odnětí svobody. V důsledku toho napadené rozhodnutí neobsahuje řádné posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, a trpí tak nepřezkoumatelností. Krajský soud z výše uvedených důvodů napadené rozhodnutí žalované zrušil.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[9] Žalovaná (dále také „stěžovatelka“) podala proti napadenému rozsudku kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka předně připomenula, že ke dni 14. 4. 2016 byl žalobce pravomocně odsouzen pro spáchání přečinu výtržnictví a přečinu ublížení na zdraví k úhrnnému trestu odnětí svobody v délce 10 měsíců. Kromě toho bylo zjištěno, že v posledních 10 letech se jednalo již o v pořadí čtvrté pravomocné odsouzení odvolatele pro spáchání trestného činu.

[10] Podle stěžovatelky předcházel před vydáním rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu zjištění stavu věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Přiměřeností rozhodnutí z hlediska dopadu do rodinného a soukromého života účastníka řízení se oba správní orgány zabývaly dostatečně. Nelze popřít, že vedené řízení bylo řízením z moci úřední ve smyslu ustanovení § 46 správního řádu, ve kterém důkazní břemeno obecně leží na správním orgánu. Nejvyšší správní soud však v rámci své ustálené rozhodovací praxe tuto základní zásadu poněkud modifikuje. V rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018 - 34, soud uvádí: *„Jestliže správní orgány v řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu dle § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, bezpečně zjistily z jim dostupných podkladů osobní a rodinnou situaci cizince a cizinec ohledně těchto zjištění ve správním řízení nic nenamítal, není v zásadě povinností správních orgánů vyzývat k dalším, konkrétnějším sdělením.“*

[11] Stěžovatelka má za to, že Ministerstvo vnitra řádně zjistilo rodinné vazby účastníka řízení, když při svém rozhodování vycházelo zejména z jemu dostupných evidencí (zejména Cizinecký

informační systém) a dále z podkladů poskytnutých Vězeňskou službou České republiky, které se týkaly návštěv účastníka řízení při jeho pobytu ve výkonu trestu odnětí svobody. Skutečnosti, že údaje z úředních evidencí mohou obstat, jako dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí, svědčí i rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 8 A 212/2015 ze dne 10. 5. 2018.

[12] Stěžovatelka má dále za to, že skutková zjištění obsažená ve správním spise umožňovala Ministerstvu vnitra posoudit přiměřenost dopadu do rodinného a soukromého života účastníka řízení. Ministerstvo vnitra zjistilo rodinné vazby účastníka řízení, délku jeho pobytu na území a k ekonomickým poměrům účastníka řízení zjistilo, že není držitelem živnostenského oprávnění, není vlastníkem nemovitosti, není zapsán v žádné obchodní společnosti atd. Ministerstvo vnitra se přiměřeností dopadu napadeného rozhodnutí z hlediska dopadu do rodinného a soukromého života zabývalo velmi podrobně a vazby účastníka řízení porovnávalo vůči okolnostem jeho trestné činnosti, jež byly zjištěny z rozhodnutí trestních soudů.

[13] Ministerstvo vnitra při posuzování přiměřenosti rozhodnutí rovněž uvedlo, že do rodinných vazeb účastníka řízení nebude nepřiměřeně zasazeno i z toho důvodu, že účastníkovi řízení není zakázán další pobyt na území, pouze je mu odebráno nejvyšší možné pobytové oprávnění. V této souvislosti poukazuje stěžovatelka na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 Azs 94/2018 - 32.

[14] Stěžovatelce je soudem dále např. vyčítáno, že neprovedla se žalobcem výslech za účelem zjištění jeho soukromých a rodinných poměrů, z něhož by mohla zjistit např. partnerský poměr s paní K. Ch.. Dle názoru stěžovatelky však nelze přehlédnout, že samotný účastník řízení, resp. jeho zmocněný zástupce, zůstali po dobu vedeného správního řízení zcela pasivními. Účastník řízení měl od zahájení řízení do okamžiku vydání rozhodnutí více než 12 měsíců k tomu, aby uvedl tvrzení ve věci jeho rodinného a soukromého života a k nim navrhl důkazy, což však neučinil. Účastník řízení byl již před vydáním rozhodnutí Ministerstva vnitra zastoupen advokátem Mgr. Radimem Strnadem. Z obsahu spisového materiálu je zřejmé, že účastník řízení byl zejména v oznámení o zahájení správního řízení poučen o možnosti uplatňovat svoje práva a oprávněné zájmy, navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí atd. Účastníkovi řízení byla rovněž v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim, přičemž druhé uvedené účastník řízení neučinil a neuvedl tak žádná tvrzení ve věci svého rodinného a soukromého života a neuvedl ani návrhy na provedení důkazů. Stejně pasivní zůstal i v rámci odvolacího řízení, v rámci kterého podal pouze následně nijak nedoplněné blanketní odvolání.

[15] V souvislosti s otázkou neprovedení výslechu dále stěžovatelka uvádí, že provedení výslechu by v daném případě bylo nadbytečné. V projednávaném případě nebyly rodinné vazby účastníka řízení na území zpochybňovány, tudíž nebylo nutné výslechy provádět, resp. vést další dokazování. Uvedené vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 Azs 94/2018 - 34. Neprovedení výslechu neznamena možnost dostatečného zjištění skutkového stavu, je-li z jiných podkladů zjištěna skutečnost pobytu rodinných příslušníků na území. Účastník řízení měl i bez výslechu možnost uvést pro něj významné skutečnosti tak, aby se jimi mohlo Ministerstvo vnitra zabývat, jak je zřejmé z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2018, č. j. 4 Azs 153/2018 - 57 („výslech svůj a své družky navrhl zcela formálně, bez konkrétního vysvětlení, jaké skutečnosti mají být výslechy zjištěny, vskutku nelze provedení navržených výslechů striktně vyžadovat.“) Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 29. 3. 2018, č. j. 30 A 44/2017 - 33, obdobně upozornil, že k uvedení tvrzení má účastník řízení prostor v řízení i když není prováděn výslech.

pokračování

[16] Stěžovatelka dále považuje za nepřezkoumatelné tvrzení soudu v bodě [20] rozsudku o tom, že se správní orgány měly v otázkách návštěv účastníka řízení jeho rodinnými příslušníky zabývat možnostmi daných osob žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody navštívit apod. Stěžovatelka je toho názoru, že s ohledem na rozlohu území České republiky, možnosti využívání prostředků veřejné či osobní dopravy apod. není relevantní, jaká vzdálenost dělí odsouzeného a od jeho rodinných příslušníků. Pokud není odsouzený ve výkonu trestu odnětí svobody svoji rodinou navštěvován, nelze dojít k jinému závěru, než že vazby těchto osob nejsou dostatečně pevné, neboť pro osoby se skutečně pevnou vazbou by ani jakákoliv vzdálenost v rámci území České republiky neměla být nijak zásadní překážkou pro osobní kontakt v rámci pravidelných (byť ne nutně častých) návštěv.

[17] Podle stěžovatelky bylo možné v případě účastníka řízení učinit závěr, že převažuje zájem české společnosti na zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu účastníka řízení nad zájmem účastníka řízení na jeho ponechání. Stěžovatelka proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[18] Žalobce ve **vyjádření** uvedl, že s kasační stížností nesouhlasí a považuje ji za nedůvodnou. Žalobce je názoru, že správní orgány nezjistily skutkový stav věci dostatečně a navíc takto nedostatečně zjištěný skutkový stav nesprávně vyhodnotily, čímž svoje rozhodnutí zatížily vadou nepřezkoumatelnosti. Jelikož dle žalobce existovaly o skutkovém stavu věci důvodné pochybnosti, nemohly správní orgány řádně posoudit dopad zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žalobce na jeho soukromý a rodinný život. Žalobce připomenul své rodinné zázemí na území České republiky. Na území Ukrajiny již žalobce nemá žádné žijící příbuzné, žádné přátele ani známé. Celý život žalobce se odehrává na území České republiky a je s Českou republikou nerozlučně spjatý. Veškeré vazby žalobce na Ukrajinu již byly ztraceny. Závěr správního orgánu, že žalobce nemá zcela přetřhané vazby ve své domovské zemi, je nepřezkoumatelným. Žalobce se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že správní orgány neučinily dostatečná skutková zjištění týkající se rodinného a soukromé života žalobce, neboť blíže nezkontrolovaly vztah žalobce k jeho dítěti a matce jeho dítěte, nebo k jeho matce a sestře.

[19] Dle názoru žalobce je nedostatečné, když správní orgány založí veškeré hodnocení rodinných vztahů žalobce pouze na skutečnosti, že žádná z výše uvedených osob žalobce nenavštívila v průběhu výkonu trestu odnětí svobody a že žalobce nežije ve společné domácnosti se svým dítětem a matkou tohoto dítěte. Úvahu žalované o tom, že jeho nenavštěvování rodinnými příslušníky ve výkonu trestu odnětí svobody znamená automaticky neexistenci dostatečně pevných vazeb mezi žalobcem a jeho rodinou, považuje žalobce za zcela nepřiměřenou. Žalobce je toho názoru, že pokud správní orgán neprovedl skutečné důvody, proč k návštěvám nedocházelo, je jeho závěr, že nenavštěvování svědčí o nedostatečně pevných vazbách, nepřezkoumatelný.

[20] Jako jeden z důvodů měl správní orgán zohlednit vzdálenost místa výkonu trestu odnětí svobody žalobce k bydlišti jeho rodinných příslušníků ale rovněž také další okolnosti, jako zdravotní stav a možnosti jeho příbuzných. Z důvodu relativně velké vzdálenosti věznice v Ostrově nad Ohří (350 km od Brna) a času, ve kterém byly návštěvy v této konkrétní věznici ve vztahu k žalobci povoleny (výlučně v 7:00 ráno), žádaly partnerka žalobce – paní K. Ch., matka žalobce – paní M. V. a paní Z. Š. (matka žalobcova dítěte) o přeložení žalobce do věznice blíže k Brnu. Žádosti rodinných příslušníků žalobce však vyhověno nebylo. Je pochopitelné, že s dítětem není možné cestovat na návštěvu věznice vzdálené 350 km od místa jeho bydliště tak, aby

na místo dorazili před 7. hodinou ráno. Stejný případ se týká také matky žalobce, která z důvodu svého zdravotního stavu nebyla schopna tuto cestu podstoupit. Žalobce však se svou rodinou udržoval pravidelný kontakt prostřednictvím korespondence, přibližně jednou týdně. Pokud správní orgán přistoupil k vyžádání si přehledu návštěv od Vězeňské služby České republiky, mohl k vyloučení pochybností ohledně rodinných vazeb žalobce požádat také o informaci ohledně korespondence doručované žalobci. V neposlední řadě mohl k objasnění důvodů posloužit také výslech žalobce, či jeho rodinných příslušníků, k čemuž správní orgán nepřistoupil.

[21] Správní orgány nijak nezkoumaly vztah žalobce k osobám, které jej dle přehledu návštěv navštívily, a mezi kterými byla i jeho současná partnerka paní K. Ch., s níž od roku 2013 žalobce žije ve společné domácnosti a udržuje s ní vážný partnerský vztah.

[22] K tvrzení o možnosti požádat o vydání nižšího pobytového oprávnění žalobce uvádí, že věc sp. zn. 9 Azs 94/2018 je zcela nepřiléhavá k nyní posuzované věci. Jednalo se o věc odlišnou co se týče intenzity posuzovaných rodinných vztahů, trestné činnosti účastníka a zájmu české společnosti na zrušení jeho pobytového oprávnění. Odlišnost spočívala především v intenzitě páchané činnosti účastníka, kdy účastník byl usvědčeným drogovým dealerem a touto trestnou činností si opatroval prostředky k obživě. Trestná činnost žalobce je v porovnání s věcí sp. zn. 9 Azs 94/2018 zanedbatelná. Navíc ve věci sp. zn. 9 Azs 94/2018 bylo prokázáno, že účastník nejevil o svého syna velký zájem a jako otec dítěte byla v rodném listu jeho syna uvedena osoba odlišná od účastníka. V nyní posuzované věci správní orgány dostatečně nezkoumaly rodinné vazby žalobce a ani se blíže nezabývaly trestnou činností žalobce. Vždy je nutné posuzovat jednotlivé okolnosti každého případu samostatně. Žalobce se zcela ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že pravomocné odsouzení za spáchání trestního činu k trestu odnětí svobody může pro žalobce představovat reálnou překážku pro získání jiného pobytového titulu a že správní orgán musí tuto skutečnost uvážit. Rozhodující je reálná šance pobytové oprávnění získat, ne pouhá možnost o pobytové oprávnění požádat, jinak by byl zásah do soukromého a rodinného života žalobce (resp. každého cizince v podobné situaci) rozhodnutím o zrušení trvalého pobytu de facto přiměřený vždy.

[23] Pasivita žalobce v průběhu správního řízení byla zapříčiněna nečinností předchozího právního zástupce žalobce, který celou věc týkající se pobytu žalobce hrubě zanedbal. Žalobce navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a přiznání náhrady nákladů řízení.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[24] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou, je včasná a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[25] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlídnout z úřední povinnosti. Vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[26] Ze správního spisu vyplývá, že žalobce pobýval na území České republiky od roku 1999 na základě dlouhodobého víza, dne 28. 1. 2002 mu byl povolen trvalý pobyt. Žalobce je svobodný, je otcem M. V. (nar. v roce 2006, slovenská státní příslušnost, na území České republiky má trvalý pobyt), matkou jeho dítěte je paní Z. Š., avšak žalobce s nimi nežije ve

pokračování

společné domácnosti od roku 2014. Povolením k trvalému pobytu na území České republiky disponuje rovněž matka žalobce a sestra, jeho otec již zemřel. Do vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno byl přijat dne 18. 5. 2016, od 9. 6. 2016 byl kmenově zařazen ve věznici Ostrov nad Ohří, poté byl krátkodobě umístěn (od 7. 7. do 26. 7. 2016 a od 11. 10. do 18. 10. 2016) ve věznici v Brně. Ve věznici v Brně byl žalobce dvakrát navštíven K. Ch. (1. 6. 2016 a 20. 7. 2016).

[27] Podle § 871 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení byl pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života.

[28] Dle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

[29] V rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018 - 34, (který uvádí stěžovatelka v kasační stížnosti) Nejvyšší správní soud konstatoval: „*V řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu zákon správnímu orgánu provést obligatorně výslech účastníka řízení neukládá. Jak soud již dříve konstatoval (srov. např. rozsudek ze dne 14. 8. 2018, č. j. 4 Azs 153/2018 – 57), v tomto typu řízení bývá zpravidla dostatečné písemné sdělení relevantních okolností vztahujících se ke rodinnému a soukromému životu cizince (a to tím spíše, pokud je již v řízení před správními orgány zastoupen advokátem). Účastnický výslech bude nutno zpravidla provést k návrhu účastníka a pokud to současně bude nutné za účelem odstranění rozporů ve skutkových zjištěních.*“ Se stěžovatelkou se lze ztotožnit v tom, že neprovedení výslechu neznámá nemožnost dostatečného zjištění skutkového stavu. V rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 441/2018 – 32, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*povinnost provést výslech žalobce zákon neukládá, tedy je na správním uvážení správního orgánu, zda k němu přistoupí či nikoli. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že jej není třeba, neboť je na základě spisového materiálu schopen věc posoudit, není takový postup a priori vadou řízení*“. V citované věci sp. zn. 7 Azs 441/2018 soud dospěl k závěru, že i bez výslechu žalobce (případně dalších členů rodiny) správní orgány získaly dostačující povědomí o fungování rodiny pro to, aby mohly kvalifikovaně posoudit dopad ztráty povolení k trvalému pobytu žalobce na ostatní rodinné příslušníky.

[30] Se stěžovatelkou lze souhlasit v tom, že žalobce, resp. jeho zmocněný zástupce, zůstali po dobu správního řízení zcela pasivními, odvolání bylo blanketní, k výzvě nebylo doplněno. Pokud se zastoupený účastník řízení sám nezajímá o kroky učiněné jeho zástupcem, musí počítat se všemi následky, které pro něj v řízení vyplynou z jednání jím zvoleného zástupce. Stěžovatelka v tomto ohledu poukazuje na to, že ačkoliv důkazní břemeno v řízení z moci úřední leží obecně na správním orgánu, z již citovaného rozsudku č. j. 1 Azs 367/2018 - 34, vyplývá, že jestliže správní orgány bezpečně zjistily osobní a rodinnou situaci cizince a cizinec ohledně těchto zjištění ve správním řízení nic nenamítal, není v zásadě povinností správních orgánů vyzývat k dalším sdělením. Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že z odůvodnění krajského soudu je zřejmé, že nepovažoval osobní a rodinnou situaci cizince za „bezpečně“ zjištěnou. Výtka ze strany krajského soudu směřující k neprovedení výslechu nebyla jediným důvodem pro závěr o nedostatečném posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, jak bude dále rozvedeno. Nadto se soud neztotožňuje se stěžovatelkou v tom, že výslech by byl

nadbytečný, neboť v projednávaném případě mohl výslech přispět k objasnění vztahů s dítětem, případně k zjištění existence partnerského vztahu, nebo vysvětlení toho, proč rodina žalobce nenavštívila ve vězení.

[31] První výtkou ze strany krajského soudu bylo zjištění, že z napadeného i prvostupňového rozhodnutí nelze vyčíst, jaké vazby žalobce na Ukrajině by nadále měly existovat. Vůči tomuto závěru krajského soudu stěžovatelka v kasační stížnosti nic konkrétního nenamítala. Druhou výtkou ze strany krajského soudu bylo, že správní orgány se detailněji nezabývaly ani tím, jaký vztah má žalobce se svým dítětem, eventuálně s matkou tohoto dítěte. Stěžovatelka má za to, že zjištěné informace z dostupných evidencí a z návštěv účastníka řízení při jeho pobytu ve výkonu trestu odnětí svobody byly dostačující. Nejvyšší správní soud se stěžovatelkou nesouhlasí. Správní orgány z evidence zjistily pouze to, že žalobce se synem a jeho matkou přestal pobývat 11. 8. 2014 a tyto osoby žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody nenavštívily. Nesdílení společné domácnosti však samo o sobě neznamená, že žalobce od 11. 8. 2014 neměl se svým synem žádný vztah. Stěžovatelka tvrdí, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2018, č. j. 8 A 212/2015 - 41, svědčí o tom, že údaje z úředních evidencí mohou obstat, jako dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že záleží vždy na skutkových okolnostech dané věci, neboť v citované věci městského soudu vycházel správní orgán ze zjištění o ekonomickém životě a pobytovém oprávnění dvou bratrů žalobce, o nichž žalobce nic ve vztahu k rodinnému životu neuvedl. Nejvyšší správní soud se shoduje s krajským soudem, že v nyní posuzované věci bylo na místě detailnější posouzení vztahu žalobce s jeho synem.

[32] Podle krajského soudu se s ohledem na umístění žalobce v Ostrově nad Ohří a vzdálenosti tohoto místa od Brna měly správní orgány zabývat skutečností, v jakém zařízení žalobce trest odnětí svobody vykonává a jaké jsou možnosti daných osob žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody navštívit. Závěr krajského soudu není v tomto ohledu nepřezkoumatelným, jak tvrdí stěžovatelka. Ministerstvo vycházelo ze zjištění, že žalobce v průběhu výkonu trestu odnětí svobody nenavštívily matka a sestra, žalovaná potom při posouzení rodinných vazeb vycházela z toho, že jej nenavštívili jeho nezletilý syn s matkou. Pokud byl počet návštěv ve vězení v daném případě jednou z rozhodujících skutečností pro závěr o tom, že rozhodnutím nebude nepřiměřeně zasaženo do soukromého a rodinného života žalobce, bylo namístě, aby správní orgán možnosti rodinných příslušníků žalobce navštívit zvažil (mimo jiné i s ohledem na to, že počet návštěv může být omezen). Stěžovatelka je názoru, že s ohledem na rozlohu území České republiky, možnosti využívání prostředků veřejné či osobní dopravy apod. není relevantní, jaká vzdálenost dělí odsouzeného a od jeho rodinných příslušníků. Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že možnost návštěv ve výkonu trestu odnětí svobody není závislá jen na překonávání geografické vzdálenosti. Návštěvy mohou být fakticky znemožněny i nastaveným režimem návštěv v konkrétní věznici (např. návštěvy výlučně v 7:00 ráno, jak tvrdí žalobce ve vyjádření). (srov. § 19 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, dle něhož má odsouzený „právo přijímat v čase určeném ředitelem věznice návštěvy blízkých osob na dobu 3 hodin během jednoho kalendářního měsíce“).

[33] Krajský soud dále žalované vytkl, že není zcela zřejmé, proč správní orgány považují za reálnou možnost pro žalobce požádat si o nižší pobytové oprávnění než je povolení k trvalému pobytu. Stěžovatelka k tomu odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 Azs 94/2018 - 32. V odkazovaném rozsudku byl cizinci zrušen trvalý pobyt z důvodu podle § 871 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců (jestliže držitel povolení ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek), a to v návaznosti na charakter a rozsah trestné činnosti, které se cizinec v dané věci dopustil.

pokračování

Nejvyšší správní soud konstatoval, že stěžovateli nebyl vysloven zákaz pobytu na území, přičemž k návštěvám syna může využít i nižších pobytových oprávnění. Důsledkem zrušení trvalého pobytu není vystavení nepřekonatelné bariéry mezi stěžovatelem a jeho rodinnými příslušníky. Odkaz soudu k využití nižších pobytových oprávnění k návštěvám syna v citované věci nemění nic na tom, že v posuzované věci stěžovatelka v napadeném rozhodnutí výslovně konstatovala, že „je evidentní, že odvolateli není znemožněno na území v budoucnu žádat o jiný, nižší typ pobytového oprávnění“. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem v tom, že pravomocné odsouzení za spáchání trestného činu k trestu odnětí svobody může pro stěžovatele představovat reálnou překážku pro získání jiného pobytového titulu, přičemž je rozdíl mezi pouhou změnou pobytového titulu bez nutnosti opustit území na straně jedné a nutností opustit toto území s možností návštěv rodiny např. prostřednictvím časově omezeného bezvívazového styku.

[34] Podle stěžovatelky Ministerstvo vnitra porovnávalo vazby účastníka řízení vůči okolnostem jeho trestné činnosti, jež byly zjištěny z rozhodnutí trestních soudů. Podle krajského soudu se správní orgán kromě obecné formulace, že zrušení trvalého pobytu je přiměřené s ohledem na spáchaný trestný čin, formu trestu a rovněž i celkovou násilnou povahu žalobce a trestnou činnost s ní spojenou, detailněji spáchaným trestným činem, a případně též předchozí trestnou činností žalobce, nezabýval. Krajský soud učinil tento závěr s ohledem na silné rodinné zázemí žalobce na území České republiky. Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že správní orgán v prvostupňovém rozhodnutí popsal skutek, kterým byl spáchán trestný čin (přečin ublížení na zdraví a dále přečin výtržnictví), a za který byl žalobci uložen trest odnětí svobody. Poté uvedl, že žalobce byl v roce 2011 pravomocným trestním příkazem odsouzen pro přečiny ublížení na zdraví a výtržnictví k podmíněnému trestu odnětí svobody a obecně zhodnotil, že žalobce byl v minulosti za své násilné trestné činy několikrát pravomocně odsouzen (s. 2 prvostupňového rozhodnutí). Stěžovatelka se v napadeném rozhodnutí ztotožnila se závěrem Ministerstva, že vzhledem k povaze trestné činnosti odvolatele a dalším okolnostem případu se nejedná o rozhodnutí nepřiměřené. Nejvyšší správní soud se na základě výše uvedeného ztotožňuje s krajským soudem v tom, že správní orgán se spáchaným trestným činem a předchozí trestní činností detailněji nezabýval, a proto ani tato kasační námitka není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] Na základě shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

[36] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto soud ve výroku II. rozhodl tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení. Zástupce žalobce učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem dva úkony právní služby, a to porada s klientem přesahující jednu hodinu a písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)], spočívající ve vyjádření ke kasační stížnosti. Za tyto úkony právní služby náleží zástupci žalobce mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], tedy celkem 6.200 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za každý z uvedených dvou úkonů 300 Kč, tedy celkem 600 Kč. Ze soudního spisu vyplývá, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, na náhradu na dani z přidané hodnoty mu přísluší částka 1.428 Kč. Nejvyšší správní soud

proto rozhodl o povinnosti žalované zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v celkové výši 8.228 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. prosince 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu